

SZENTESI ÚJSÁG

A FÜGGETLEN KISGAZDAPÁRT NAPILAPJA

A csehszlovák-magyar barátsági szerződés

Hosszú út vezetett el odáig, míg a két szomszédos nemzet baráti békejobbot nyújtott egymásnak. Küzdelmekkel, megpróbáltatásokkal teli négy esztendő. Rianás volt a nagyvilágban és vajdult a belpolitikai élet mindkét nemzet életében.

Valaminek el kellett jönnie, hogy ez a baráti kézfogó megtörténhessen. Valaminek történnie kellett az emberek lelkében, az ország határain kívül és belül egyaránt. Valaminek be kellett teljesednie, avagy egy beteljesedési folyamatnak kellett elindulnia, hogy beláthassuk a dolgozó osztályok nemzetközi összefogásának szükségességét.

Atik nem nemzetiségi területen laknak, talán nem is tudják elképzelni, hogy egy új társadalmi rend kibontakozása elé milyen akadályokat gördített a múlt rendszer út maradt, sovíniszta politikájának csökevénye.

Igen, hosszú út vezetett a dolgozó osztályok közös, nagy céljának felismeréséig. Emlékezzünk csak vissza azokra az időkre, amikor az volt a jelszó: Magyarországon kívül nincs élet, vagy ha van is, nem olyan. Az azóta eltelt esztendő és különösen ez az év bebizonyította, hogy igenis van élet — és más az élet keleten és más az élet nyugaton, holott egyetlen emberek élnek a földtekén, legyenek azok szókék, vagy barnák, fehérek, vagy feketék. Igen, Magyarország határain kívül is van élet, a dolgozó emberek élete, akik most, ezekben az időkben, mikor az egész világ egy óriási átalakuláson megy keresztül, egy közös nagy célban egyesülnek és ez a cél a béke megvédésének az útja. Ez a cél és ez az út a szocializmus útja.

Amíg ezt a célt felismertük, el kellett jutnunk Leninnek a nemzeti ségi kérdésekkel foglalkozó tanaihoz és igazságot Dobi Istvánnak, amikor Prágában ezt mondotta: „A sovínizmus átkos mérgeket kiküszöbölték nemzeteink életéből és a nemzetiségi kérdést Lenin és Sztálin tanításai jegyében oldjuk meg. Csak ezen az alapon képzelhető el népeink testvéri együttműködése és ez az alap nyújt biztosítékot arra, hogy semmiféle idegen imperialista mesterkedés és provokáció nem út rést Magyarországra és Csehszlovákia viszonyán.”

Igaza volt Dobi Istvánnak és mély meglátás rejtezőtt szavaiban, mikor beszédében ezt a kijelentést tette. Hogy a csehszlovák magyar barátsági és együttműködési szerződés létrejött, ahhoz mindkét nemzet dolgozó társadalmának el kellett jutnia a szocializmusig, hogy a nemzetiségi kérdést az egyedül elképzelhető helyes módon, Lenin és Sztálin tanításai alapján oldja meg.

A Párisban elért eredmények a béke és a haladás erőinek győzelmét jelentik

A Szovjet Tájékoztató Iroda munkatársának cikke a párisi értekezletről

Melnikov, a Szovjet Tájékoztató Iroda munkatársa a párisi külügyminiszterek tanácsának ülészakával kapcsolatosan az alábbiakat írja:

Az ülészak munkájának egész ideje alatt a szovjet küldöttség türelmesen és állhatatosan az alapvető kérdések megoldására törekedett. A német kérdés megoldásával kapcsolatos célok elérése teljesen megfelel a sztálini külpolitika irányvonalának. A nyugati hatalmak elutasító állás pontja a szovjet javaslatokkal szemben megmutatta, hogy a nyugati hatalmak külpolitikai számításába nem tartozik bele sem a nemzetközi feszültség enyhítése, sem a népek biztonságának megszilárdítása, sem pedig a gyors békereendezés. A nyugati hatalmak mégis kénytelenek voltak megengedni a Német-országra vonatkozó folyó kérdésekben és az osztrák szerződés ügyében. A népek békeakarata, a Nyugat és Kelet közötti gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok megújításának szükségessége arra indították a nyugati hatalmak küldöttségét, hogy részleges megengedést kössenek. Mindez a mellett szól, hogy a külügyminiszterek tanácsának párisi ülészakán elért megengedés a Szov-

jetunió vezetése alatt álló békétábor a béke és haladás erőinek győzelmé.

Bebizonyosodott az ülészakon, hogy a diktatórikus módszerek teljesen alkalmatlanok a Szovjetunióval

szemben. A német kérdésben és az osztrák szerződés ügyében hozott döntések — fejezi be Melnikov — előmozdítják a nemzetközi együttműködés megszilárdulását.

Terrorral és kommunistaellenes rágalomhadjárral készül a belga kormány a mai választásokra

A Wall-Street-ügynökök megengedték egy nyílt fasiszta párt indulását is

Ma tartják Belgiumban a parlamenti választásokat. Belgium még soha nem látott ilyen hatalmas és éles választási harcot. A politikai pártok minden erőfeszítése arra irányult a választási harc során, hogy kompromitálják az egyedüli komoly ellenzéki pártot, a Kommunista Pártot. A rágalomhadjáratokban vezető szerepet játszott a jobboldali Szocialista Párt. A »Le Peuple« és a többi jobboldali szociáldemokrata lap egymással versenyezve szórta mérges nyílait a kommunistákra. Ugyanakkor egész sor városban és közegben bejuttatták a Kommunista Párt propagandáját. A cinikus indoko-

lás az volt, hogy a Kommunista Párt propagandája »zavarólag« hát a közrendre.

A kormánykoalíció azért fél a Kommunista Párt előretörésétől, mert az esztendőket óta folytatott burzsoá politika gazdasági krízist idézett elő az országban. A munkanélküliek száma egyre nő, mert az Egyesült Államok hajószámra szállítják a kész ipari cikket Belgiumba és ezzel megbénítják a belföldi ipart. Ha a Kommunista Párt megerősödik, komoly gátlója lehet a Wall Street gazdasági garázdálkodásának.

A választáson a négy hagyományos nagypárton kívül — Kommunista Párt, Keresztény Szocialista Párt, Liberális Párt, jobboldali Szocialista Párt — egész sor új párt is indul. A kormány megengedte egy nyílt fasiszta párt indulását is. A párt neve: »Flamand Koncentráció«. Vezetői egy pillanatig sem tagadják, hogy folytatói a ReX testvérpártjának. Jellemző, hogy a fasiszta párt lapja dicsőímszert zeng Hendrik de Manról, a jobboldali szocialisták volt elnökéről, aki a német megszállás első napjaiban felszólította a belga munkásosztályt: szívvel-lélekkel csatlakozzék a hitleri Németországhoz.

„Amerika hangja“ nem fér a bőrébe

Moszkvából jelentik:

A Sztavjane című szovjet hetilap leplezi az amerikai propaganda rágalmaikat, amelyeket a Szovjetunió nagyszabású erdőszítési tervére szórtak. A szárazság ellen megindított küzdelem és a hatalmas erdőszítési terv élénk visszhangot keltett a külföldön — írja a lap —. Sok haladó tudós és a külföld sok közéleti kiválósága állapította meg a munka méreteit.

Ezzel szemben »Amerika hangja« nem állította a szovjet erdőszítési tervet rágalomzárni és szembeállított vele valamilyen »amerikai tervet«.

— Mics az amerikai terv? — kérdezi a lap és feleletként ismerteti az úgynevezett Great Valley »fejlesztési tervének« néhány adatát. Ezekből az adatokból kiderül, hogy az 1935-től 1942-ig eltelt hét év alatt mindössze 217.000 fát ültettek el ezen a területen. Ez a szármalmas eredmény akkor válik még szármalmasabbá, ha összehasonlítjuk azzal a munkával, amelyet a Szovjetunióban még az erdőszítési terv megindítása előtt végeztek. A Szalszkszteppén például 1937-től 1945-ig

nem kevesebb, mint 27 millió facsemetét ültettek el.

Abban a táborban, melyben a magyar nép helyet foglal, nincs különbség magyar és szláv, román és francia, olasz és bolgár dolgozó között,

Az amerikai hivatalos adatok is azt mutatják, hogy az Egyesült Államok földjének termékenysége katasztrofálisan csökken. A mezőgazdasági minisztérium becése szerint az Egyesült Államok területének háromnegyed részét erózió pusztítja. A Sztavjane a felhozott adatok alapján megállapítja, hogy Amerika Hangjának propagandája hiába igyekszik a monopolista Amerika valódi képét elkendőzni és följárja a diadalmnak feltüntetni az adatok és tények magukért beszélnek.

Eszperantó tanfolyam a világifjúsági találkozóra utazók részére

Szentésen a gimnázium épületében június 28-án este 6 órakor eszperantó tanfolyam indul, mely augusztus 9-én végződik. A tanfolyamra felhívjuk a DÉFOSz, SzIT, EPOSz, Utörök és a Diákszövetség figyelmét. Hasonló tanfolyamok indultak Hódmezővásárhelyen és Szegeden is.

Szegedről érkezett értesítés szerint Szeged városa idegenforgalmi tájékoztatót ad ki, amely az orosz, angol

és német nyelveken kívül eszperantóul is ismerteti Szeged érdekességeit és termékeit. Az ifjúsági találkozásra előkészítő tanfolyamon az oktatás másodperomozgalmal jegyében, a ránevelő módszer alkalmazásával történik, amely a nyelvészeknek is ssorakozást nyújt és 42 napi tanulás után több ezer szóismeretet szerez a tanulóknak.

mert a cél, melynek megvédésére és megőrzésére szövetkeztünk: a béke. Ezt a célt szolgálja a csehszlovák-magyar barátsági, együttműködési és

kölosönös segélynyújtási egyezmény, mely annyi viszály, annyi áldatlan küzdelem, egy közös, nagy cél felismerése után jött létre.

Érdemes lovakat tenyészteni,

mert a Földművelésügyi Igazgatóság ügyel a tenyészállatok minőségére

A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében a Mezőgazdasági Igazgatóság lótenyésztési osztálya ellenőrzi a megye kancáit az idén végrehajtandó lótenyészési megkezdése előtt. Az ellenőrzés alkalmával lebélyegzik az 1948 őszén és 1949 tavaszán született csikókat is, hogy azok értéke ezáltal emelkedjék.

Ezzel kapcsolatban felkerestük Papp Ferencet a lótenyésztési osztály vezetőjét és tájékoztatást kértünk tőle a lótenyészési anyag szaporításának jelentőségéről.

— Az újságolvasó ember már tudja azt, hogy mióta rátérünk a minőségi lótenyésztésre, az igazolt származású lovak értéke nagyobb mint a származás nélkülieké. Az állam is csak olyan egyedeket vásárol, amelyeknek szüleit és nagyszüleit a tulajdonos igazolni tudja.

— Kaphatnánk erre vonatkozólag részletesebb adatokat?

— Természetesen — hangzik a kész-séges felelet. — A közelmúltban az állam felvásárolta a továbbtenyésztésre alkalmasnak látszó méneslokat, amelyeket csikóteleken helyezték el, hogy szakszerű kezelés mellett tovább fejlődhesenek. Ezekért a csikókért 2300 és 3800 forint között váltakozó árat fizetett az állam. A mai piaci árak mellett ezen az összeget két darab használható lovat lehet venni. Nincs olyan hónap, hogy a megye területén egy-két helyen ne volna lóvásár. Itt is ugyanaz a helyzet. Egy 4-8 éves herélt ló árértékét két igazolható lovat a tulajdonos. Külön van arra is, hogy az állam tenyészlokat vásárol a közeljövőben. Természetesen itt is csak ismert származású, törzskönyvezt állatokról lehet szó.

— Nagy jelentősége van az irányított lótenyésztésnek nemzetgazdasági szempontból is — folytatja — A háború előtt túlságosan elfinomították a lóállományt. Ezt akarja megváltoztatni kormányzatunk, amikor az uralmaszóra kényesztet: nyakigláb, magaslével versenylovak helyett zömökebb, rövidebb hátú, szélesebb szűgyű, erősebb szárú, jól gondozott egyedek kitenyésztését írja elő. A lótenyésztés terén követett politikánk helyességét igazolja az, hogy a küljára máris érdeklődik a jövőre magyar lovak iránt.

— És mikor kezdődik a kancák ellenőrzése? — tesszük fel az utolsó kérdést.

— Mivel már itt van az aratás ideje, csak a cséplés befejezése után kerülhet sor az ellenőrzésre lebonyolítására. Addigra minden törzskönyvezett kanca tulajdonosával közölni fogjuk az ellenőrzés pontos helyét és idejét. A

lovakat ivadékaikkal együtt kell felvezetni. Ugyanakkor kell bemutatni előjegyzésbevitel céljából azokat a lovakat is, amelyeket az ősz folyamán akarnak törzskönyveztetni.

— A törzskönyvezéshez az állam minden támogatást megad, hogy ezzel is segítse a lovat szerető gazdákat a lótenyésztés terén kifejtett eredményes munkájukban — fejezte be nyilatkozatát Papp Ferenc.

Megállapították a gabonaárakat

A minisztertanács foglalkozott a buza, rozs, kétszeres, árpa és zab árának megállapításával.

A termésbeadási kötelezettség teljesítésére beadott buza 60 forint, a rozs és kétszeres 54 forint, árpa 60 forint és zab szintén 50 forintos áron kerül átvételre. A termelői árak tehát azonosak a tavalyival.

Ugy a kötelező terménybeadás után, mint a megvételre felajánlott gabona után az állam felárat fizet. Aki augusztus 13-ig beadja gabonáját 5 forintot, aki szeptember 3-ig adja be gabonáját 2 forint felárat kap.

Míg a buza világgiaoi ára a magyar buza áránál lényegesen alacsonyabb és a világgiaoi árak miatt állandóan esik, addig a magyar népi demokrácia áldozatvállalás árán is tartja a tavalyi érvényben lévő gabonaárakat.

A magyar asszonyok üdvözlik az indiai békeértekezletet

Ma. 26-án és 27-én Indiában, Bombay városában békeértekezletet tartanak. Az MNDSZ a következő táviratot küldte az indiai békebizottságnak:

»Szívből jövő üdvözlőnköt küld-

juk és sok sikert kívánunk az indiai dolgozók béke demonstrációjához. Mag vagyunk győződve arról, hogy a népek közös harca meg fogja védeni a világ békéjét.»

Belgrádi egyetemi hallgatók drámai felhívása a Titó-terror ellen

A belgrádi egyetemisták egy csoportja levelet intézett a MEFESZ budapesti szervezetéhez. A levél beszámol arról, hogy a belgrádi főiskolásokat tömegesen zárják ki az egyetemről, megvonják ösztöndíjukat, le tartóztatják tanáraikat, bevonják tan-könyveiket.

— Ezek az eljárások — írja a levél — még inkább megerősítették bennünket abban a meggyőződésünkben, hogy a helyes utat választottuk, amikor egyetértünk a Tájékoztató Iroda határozatával. Az egyre fokozódó terror, az első időben ingadozókat is napról napra nagyobb ellenállásra és haragra ösztönzi az áruló Tito klikk ellen, amely országunkat

az imperialisták gyarmatává ckarja süllyeszteni.

A belgrádi egyetemi hallgatói felhívást intézték diaktársaikhoz és a népi demokráciák ifjúságához.

— A történelmi jelentőségű határozat óta, amely feltárja a Jugoszláv Kommunista Párt Központi Bizottságának tevékenységét — így szól a felhívás — az áruló vezetők rávetették magukat mindazokra, akik a határozat mellett foglaltak állást.

A leghaladóbb egyetemistákat és a legjobb kommunistákat üldözik, kidobják az egyetemről és letartóztatják őket, mert a marxizmus leninizmus útján haladnak.

— Eddig több, mint 250 egyetemistát tartóztatnak le. A letartóztatottak súlyos körülmények közt élnek a börtönben, verik, kiozzák és éhezteszik őket.

A kétszázötven egyetemista továbbbi sorsáról senki sem tud semmit.

— Hozzátok fordulunk: segítsétek elő pártunk visszatérését a többi kommunistapártok testvéri családjába.

— Emeljétek fel hangotokat a valódi kommunistáknak az egyetemről való kikergetése ellen, azoknak az embereknek a letartóztatása ellen, akik hűek akarnak maradni Lenin és Sztálin tanításához. Éljen a Tájékoztató Iroda! Éljen Sztálin!

A felhívást a Belgrádi Egyetemi Segélyező Bizottság írta alá.

Boliviai ón és amerikai ólom

Nemrég a világsajtó jelentette, hogy a délamerikai Bolívia kormánya ostromállapotot hirdetett és katonaságot vonultatott fel a Patinó-társaság önlányjának sztrájkoló munkásai ellen. A katonaság ágyúkkal lötte a munkásokat, akik valóságos útközetet vettek támadóikkal. Százezer halottjuk és ugyanannyi sebesültjük van. Ennyi az újsághír. Mi húzódik meg mögötte?

Az ón egyik legértékesebb kincse Bolíviának, amely a világ óntermelésének közel 15 százalékát szolgáltatja. Ipari és hadászati jelentősége nagy s

nélkülözhetetlen az autóiparban. Másik neve: órszén. Ennek az aránylag ritka fémnek, hogy az USA saját óncével nem rendelkezik. A legutóbbi időkig Malaj, Kína és Bolívia voltak a világ legfontosabb óncere telepei a nagytőke érdekszférájában. A második világháborúig a londoni City tőkései élvezték az óntermelés és feldolgozás világgiaoi egyeduralmát. Nemsokára az amerikai nagytőke megtörte a brit egyeduralmat s a háború alatt Texasban saját ónkohászatot és finomított állított fel. A feldolgozó telepekhez megszerezte a legkádósabb nyersanyagforrásokat s így kaparintotta meg angol vetélytársától Bolívia önbányának több mint a felét.

Igy kerültak szembe a bolíviai önbányászok a kapitalista gyarmatosítókkal és elnyomó kormányukkal szemben. Dél-Amerikának is van Marshallterve, ez a Clayton-terv s célja, hogy a gazdag délamerikai országokat teljesen az amerikai nagytőrsztrák érdekkörébe vonja. A bolíviai önbányászok béremelet követeltek s mikor ezt nem kapták meg, sztrájkba léptek. Az amerikai nagyvállalatokra hallgató bolíviai kormányt természetesen érdekte és kötelessége, hogy ha kell ágyúval és gépfegyverrel is rendelkeztesen a bányatelepeken. Az óncért tehát már nem is dollárral fizetnek Bolíviában, hanem ólommal, azzal az ólommal, azokkal az ágyúkkal folyik a harc Bolíviában a munkások ellen, amelyeket az amerikai fegyvergyárosok szállítanak a bolíviai kormányt.

A Patinó-bányák munkásainak hősi elszántsága megmutatja, hogy a demokratikus haladó antijmperialista erők semmilyen áldozattól sem riadnak vissza, hogy kivívják országuk függetlenségét és szabadságát. Nemsokára Bolíviában, hanem Braziliában, Argentínában és a többi közép- és délamerikai országban mind erőteljesebben bontakozik ki az ellenállás, amelyet a Szakszervezeti Világszövetségbe tömörülő hatalmas kommunista és szocialista erők irányítanak. Ez a világszövetség a nemsokára megnyíló milánói szakszervezeti kongresszuson bizonyosságot tesz a világ valamennyi dolgozó népének növekedő erejéről és szabadságvágyáról.

Épül az Árpád-híd

Magyarország leghosszabb hídján, az Árpád-hídon, hétszáz munkás és egy őrnásdaru dolgozik teljes erővel. A MÁVAG dolgozói szerelik a vasszerkezetet. Épül a feljáró töltése, végzik a betonozási munkákat. A pillér keleti részén nyolc méter magas, 36 tonna súlyú főtartó-darabokat emeltek be órák alatt az Ady Endre úszódaru segítségével. A régi szerelési móddal ez a munka heteket vett volna igénybe. Az Árpád-híd a feljárókkal együtt majdnem két kilométer, olyan hosszú tehát, mint a Rákóczi-út. Az új munkamódszerek alkalmazásával az év végéig elvégzik az előirányzott munkát. A hidat 1950 végén adják át a forgalomnak; összeköti Óbuda és Angyalföld üzemeit, gyorsítja, könnyíti a dolgozók közlekedését.

Strapabíró motor-overállók,

munkásöltönyök, nadrágok, törhetetlen viaszos vásznak, kárpitos kellékek,

SEBESYNÉL

polgári iskola mellett.

Ezentúl állandóan friss, tiszta víz lesz a szentesi sportuszodában

Mint ismeretes, a szentesi sportuszoda beszenyeződött vizét mindig a Kurcába szokták engedni. Most azonban ezt az eljárást nem lehet véghezvinni, mert az öntözés miatt a Kurca vízállása magasabb, mint máskor. Így tehát, ha az uszoda vizét engednék a Kurcába, az eredmény éppen ellenkező lenne: a Kurca vize ömlene az alacsonyabb fekvésű uszodai medencébe.

Az uszoda vezetőisége, hogy biztosítsa az állandó, friss, tiszta vízellátást, e hét elején egy zsilipfelszerelést épített be az uszodába, amely a Kurca visszafolyását meg fogja akadályozni. A város az 1950. évi költségvetésben

20 ezer forintot biztosít, hogy ezt a zsiliprendszert ne csak ideiglenesen, hanem véglegesen és tökéletesítve tudják alkalmazni.

Borítékok, memorandumok, esküvői- és bál meghívók, névjegyek, plakátok, röplapok, mindenféle nyomtatványok izléses kivitelben és legolcsóbban készülnek a

SZENTESI UJSÁG
nyomdájában Kossuth-tér 5.
Telefon: 309.

Ha élne, most lenne Móricz Zsigmond 70 éves

Móricz Zsigmond, az u. korai magyar irodalom legnagyobb regényírója Peter-Pál napján született, azon az égető forró nyári napon, amikor a magyar földön beértek a dolgozó földműves nép verejtékes munkájának gyümölcse, mindnyájunk mindennapi kenyere, a búza. Ezen a napon készülnek fel szinte az egész országban, hogy ha nálra keelve, már napkelte előtt ott álljanak sorba a végtelen búzatáblákon az aratók élére fent kaszákkal, s mögöttük a marokkötő lányok. Móricz Zsigmond, aki a felsőtiszaháti Csécsé falu szülőlté volt, boldogan és büszkén szokta emlegetni, hogy a magyar földnek és a dolgozó magyar népnek ezen a verejtékes, szent napján látta meg a perzselő napvilágot. Mindig is szerette a napot, nemcsak képletesen, mint a sőtétiséget eloszlató örök fényforrást. Ott barangolt a falyak és tanyák népe közt tűző napban, s figyelte, tapogatta az ország baját, népünk százados panaszait és vágyait. Még dolgozni is regényei felett legszíve ebben kora reggeli órákban szokott, a kelő nap sugarában. Az ő szép derűs, józan Arany János-i arca örökre beletartozik, odaillik a gazdagon termő magyar föld nyári panorámájába, s olyan, miként a magyar nép szívéből az ő gyönyörű emléke soha ki nem fakulhat.

Fáradhatatlanul járta az országot, otthon volt minden faluban, a tanyákon, a puszta szállásokon egyaránt, később már az ország legnagyobb községében is, Budapesten. Senki nem ismert annyit parasztot és senki nem ismertek annyian a parasztot, mint őt. Balzaci méreteiben érdekelte Móricz Zsigmondot ez a föld. Maga volt a bőség, az élet. Ugy írt, mintha beszélt volna. Forró, közvetlen ügyet jelentett neki az élet minden alakja. Amit lelt, legyen az regény, elbeszélés, vagy csak egyszerű kis karcolat, utijegyzet, abban olyan élő lények jelentek meg, akikre pontosan azok a szabályok, iratlan törvények érvényesek, mint az élő emberekre. Rendületlenül hitt Petőfi művészi katedrában: szép az, ami természetes és ami természetes, az igaz is, meg jó is. *Igazmondát* írónak szerette magát tartani. Az igazmondás, az irói bátorság nála családi örökség, a cseszi paraszti világ mélyéről hozta magával és azt soha sem tagadta meg. Illyés Gyula találóan mondta róla, hogy ha valaki egyszer számba veszi, hány emberrel, hány holddal letti gazdagabb tudatunk Móricz Zsigmond jóvoltából; képzeletünkben Magyarország legalább egy megyéni lélekkel, egy megyéni földdel növekedik...

Már kisdíák korában elindult az országot felfedezni, erről a kedves kötelességéről haláláig nem tudott leszokni. Az volt az életeleme, az országjárás. Bolyongani a munkás hétköznapi sűrűjében s halgatni a dolgozó nép hűs és vér panaszait és vágyódásait. Ha valahol megmozdult a magyar társadalom tengerfenék-mélyisége, elsőnek ő adott erről a sokat ígérő mozdulatról boldog tudósítást. Amikor 1919 tavaszán a forradalom zsendítő és tisztító szélvihara végigzúgott a magyar föld felett, túlradó örömmel utazta be a szövetkezeteket szervező falvakba, s úgy írt a változásról, az új világ első vívmányairól, mint a valóssággá vált legszebb ígértől. Ha ma élne, most lenne hetven éves. Ó, hogy tudna örülni mindennek, ami ma itt ebben az országban jó és szép és igaz, megvalósult ami-

ről ő annyit álmodott, annyit írt, most boldogan számolna be szép álmainak megvalósulásáról. Noteszével kis ceruzájával ott járna fáradhatatlanul az újuló, változó országban, s figyelné lázas szerelemmel, hogyan rendezkedik be százados szolgálát után végre a saját honában a dolgozó magyar, a nép.

Megjártam a kőbaltával...

— Mondja szerkesztő úr, hány éves Ön?

— Éppen a mai napon vagyok huszonkettő.

— Igen? Hát akkor először is gratulálok, gratulálok... Ezek szerint mikor is született? ... Most huszonkettő... tehát... ezer... Megvan! 1927 június 26.

Igy van, ahogy mondja!

— Akkor Ön a XX. század gyermekének vallja magát, igaz?

— Hazudnék, ha mást vallanék! — De tulajdonképpen kicsoda maga és miért jaggal engem ezekről az intim dolgokról, mikor a mások ilyen irányú kikérdezése csak a riporter feladata. Vagy talán újságról Ön is?

A különös alak azonban, aki megszólított az imént, nem felelt kérdéseimre, csak nézett mereven előre. Látzott, hogy mereg önmagában. Vagy húsz lépést is, mehetünk már, mikor újra megszólalt:

— Különös, különös... Hogyha hegyed a XX századhoz tartozónak vallja magát, akkor miért szorongatja kezében olyan igyekezettel azt a kőbaltát?

— Kérem, ezt találtam! Ugye maga is azt mondja, hogy kőbaltát? Én is azt tartom erről a kis csiszolt, zöldes-fekete kődarabról, hogy valamikor, talán ötezer évvel ezelőtt egy kőkorszakbeli embernek volt hatalmas lámadó fegyvere. Ezzel a hegyesvégű, fanyelűre erősített alkalmatossággal ejtette el a vadállatokat és ezzel a fegyverrel szakította be ellenfele fejét, annak az ellenségnek, aki valamelyik szomszédos törzs tagja volt és talán éppen valamilyen nőgyűgy miatt támadt ellene. Ezt a kőbaltát használta, mikor az elejtett állatokat nyazta meg és ezt a kőbaltát temették holtestei mellé, mikor a törzsek közti ütközetben elesett.

— Ez az 5-6 ezer évvel ezelőtt élt ember talán még nem is tudott beszélni, de arcjátéka nagyon fejlett lehetett és kifejező. Élénken gesztikulált, nevetett, láncolt és édes-keveset töprengött azon, hogy miért is él ezen a földön. A szűtségtől, vihartól, nagyobb állatoktól, különös dolgoktól és álmaitól bizonyára félt. Az élot nem tudta megkülönböztetni az életteltől. Ha egy bottól megsérült, elverte azt, ha egy folyó zúgott és tajtékozott, azt gonáclta, hogy az rosszindulatának a jele. A kőkorszakbeli ember gondolkodása nyilván azon a fokon állott, amilyen egy mai 4-5 éves okos gyermeké. Ez a kőkorszakbeli ember itt élt hazánkban is, számos törzs ütötte fel tanyáját itt a mai Tóth József utca magas részén, a sóház közelében. Itt találtam ezt a kőbaltát én is, az egyik ház udvarán, mélyen lent a földben. Most viszem a múzeumba és átadom, hogy őrizték meg az utókor számára ezt a leletet, az ősember kőbaltáját.

Elbűcsűztam az ismeretlen kérdéstől és a múzeum felé vettem az utamat. Az igazgató barátságosan jogadótt, azonban mikor a kődarabra nézett, rögtön tudatta velem, hogy az nem volt sohasem kőbaltát, hanem elkopott kaszkó. Nem hittem el neki. Azt hittem, hogy csak viccel. Percekig tartó tudományos érvekkel tudott csak meggyőzni az igazságról.

Ilyen csalódás régen ért és még sohasem voltam ennyire szomorú a születésnapomon, mint a mai napon. Az ismeretlen hang egész úton ezt sugta a fülemben, amint mentem hazafelé: sokat kell még tanulnod, sokat kell még neked figyelned, az életet, az anyagokat, az élet jelenségeit, hogy meg tudd különböztetni a kőbaltát a kaszkótól, az igazi jót a rossztól, a képtelnevtől a követésre soha nem való cselekedettől. Hiába vagy már huszonkét éves, tanulj és tanulj, mert nem tudja az ember, hogy sokszor milyen kicsiségek is döntően számítanak az életnél. Háttha még a kőbaltáról van szó, vagy a kaszkóról,

Találkozás az Elbánál

Irta: Evgen Dolmatovszkij

Jól emlékszem, tisztán világosan.
Az Elbán keltünk hajnaltájában át,
Kilencszáznegyvenötnek tavaszán
S találkoztunk, akár két jóbarát.

Kezünkben lengett a két lobogó
S a fegyverünk térdünk közé szorult.
Nagy pillanat volt, mélységes, csodás,
A szívünk vidám indulót dobolt!

Hogy örültünk! Emlékszel-e Te is?
S bár nem értettük egymásnak szavát,
Ugy éreztük: eljött a béke már,
Mert ezt megértük, minden poklon át...

A háborút még nem feledtem én,
De élek dolgos, vidám életet.
De Te Londonban munka nélkül élsz
S csak böngészed a hirdetéseket.

S Neked Newyorkban kába a fejed,
Szemed lesütőd, éhség mar beléd
S tán káromkodnál régi veterán —
Ha nem lenne még benned büszkeség.

Mert Mister Churcill háborút akar
És feledte a hősi tetteket:
Az Elbát és a nagy találkoztót,
Mikor feletek nyújtottunk kezét.

De mi, Pajtás, mi nem feledjük el,
Hogy akkor is fújt a májusi szél
S egymásra villant katonaszemünk,
Mely ugyanazon a nyelven beszél...

A sertéshizlalási kötelezettség mértéke

1. A gazdálkodó sertéshizlalási kötelezettsége a művelése alatt álló földterület nagysága szerint a kataszteri tiszta jövedelem minden aranykoronája után 25 kat. holdon alul de 1.400 kg búza, vagy ennél több földadó esetén 0.60, 25-30 kat. hold között 0.60, 30-35 kat. hold között 0.80, 35-50 kat. hold között 1.20, 50-80 kat. hold között 1.40, 80 kat. holdon felül pedig 1.60 kg.

2. A gazdálkodó sertéshizlalási kötelezettségének kiszámításánál a művelése alatt álló földterület kataszteri tiszta jövedelmét kat. holdanként 15 aranykoronánál nagyobb mennyiséggel figyelembe venni nem lehet. Ha tehát a gazdálkodó mezőgazdasági művelése alatt álló földterületre kat. holdanként 15 aranykoronánál több kataszteri tisz-

ta jövedelem esik, a sertéshizlalási kötelezettség kiszámításánál a kataszteri tiszta jövedelemnek ezt a részét figyelembe kívül kell hagyni és a sertéshizlalási kötelezettséget úgy kell kiszámítani, mintha a gazdálkodó mezőgazdasági művelése alatt álló területnek a kataszteri tiszta jövedelme kat. holdanként csak 15 aranykorona volna.

A sertéshizlalásra kötelező gazdálkodó az 1949/50 gazdasági évben annyi sertést köteles hizlalni, amennyinek együttes élősúlya az 1. és 2. bekezdés szerinti kiszámított és élősúlykilogrammban kifejezett sertéshizlalási kötelezettségének megfelel. Egy-egy sertésnek azonban élősúlyban legalább 130 kg-nak kell lennie.

Nyári napközi otthonok létesülnek a megye egyes községeiben

A megye nyolc községében nyári napközi otthonok létesülnek az aratói és cséplési időtartamára, hogy a nyári munkában foglalatlan szülői gyermekei ne legyenek arra az időre gondozás nélkül. Ilyen napközi otthonok nyílnak Mindszent, Derekegyháza, Nagymágocs, Kiskirályság, Csanytelek, Sövényháza, Cíés, Pusztamérges községekben. Ezek a nyári napközi otthonok együttesen körülbelül nyolcszáz gyermeket tudnak befogadni. A nyári nap-

közi otthonok támogatására a népjóléti miniszter 14.440 forintot utalt ki, melyet az élelmezésre fordítanak. A jobb módú szülők, akiknek nem jelent megterhelést, harminc fillért fizetnek naponként a gyermekek gondozásáért. Ezenkívül a községek is hozzájárulnak valamennyi összeggel a gyermekek gondozásához. Ezek a napközi otthonok többnyire iskolaépületekben nyitnak elhelyezést.

A virág, a kézcsoók, az udvarias szavak még nem jelentenek megbocsátást

Érdekes elvi döntést hozott a Kúria abban a nótartási perben, amelyet egy könyvrevizor felesége indított férje ellen. Az asszony keresetében havi 600 forint ideiglenes nótartási díj megítélését kérte, miután férje — állítása szerint — minden jogos ok nélkül megszüntette az életközösséget.

Az elvesztett levél

Ezzel szemben a férj bőven indokolja, hogy felesége méltatlan a tartásdíjra:

— Dolgozó ember vagyok, aki családjának és munkájának él — írja válaszában —. Sokszor a hajnali órákig is dolgoztam s ezért nem elismerést kaptam feleségemtől, hanem ismételt szemrehányást. Később azonban elmaradtak ellenvetései, úgy láttam, hogy megváltozott s most már megértéssel van a helyzetemmel szemben. Egyideig zökkenőmentesen folyt életünk, amíg egy napon a szőnyegen kis papírlapra lettem figyelmes. Felémletem, elolvastam s elhűlve kellett megállapítanom, hogy amíg engem lefoglalt a munkám, feleségem titkos utakon jár. A kis levél, amely feleségem retiküljéből esett ki, kétséget kizáróan bizonyította, hogy feleségem kettős életet él. Kérdőre vontam. Nem csinált nagy jelenetet, csak arra kért, hogy két felnőtt leánygyermekünk érdekében hallgassak.

Közjegyzői megállapodás

— Miután rajongásig szeretem gyermekeimet, engedtem feleségem kérésének. A közös együttélést nem szüntettük meg, de mégis elszakadtunk

egymástól. Közjegyző előtt megállapodást kötötünk, amelyben feleségem kijelentette, hogy amint két leányunk — akik abban az időben már menyasszonyok voltak — férjhez megy, beleegyeznek a válásunkba. A közjegyző előtt kötött megállapodás után feleségem folytatta korábbi életét. Így ment ez egyideig, amikor azonban a lányok férjhezmentek, haladéktalanul megszüntettem az életközösséget és elköltöztem hazulról. Gyermekeim megértették és továbbra is szeretnek és becsülnék. Ők lesznek tanuim, hogy édesanyjuk méltatlan a tartásdíjra.

A tárgyaláson a férj beadványának ismertetése után az asszony a házassági törvény alapján kérte a tartásdíj megítélését:

— Férjem előadása megfelel a valóságnak, ennek ellenére kérem a tartásdíj megítélését, mert férjem megbocsátott. Az elmúlt nyáron együtt nyaraltunk a Balatonon, ahol társaságunk előtt mindig a leggyöngédebben bánt velem, szeretetnek, figyelmeségének ismételt jelét adta, így a megbocsátás ténye megdönthetetlen.

A könyvrevizor feleségével szembeni viselkedését a következőképpen indokolta meg:

Mikor érvényes a megbocsátás?

— Leányaim és leányaim völegényei, továbbá barátaim társaságában nem vitél elhettem másként minthogy kellő tiszteletet mutattam feleségem iránt. A kézcsoók, a virág, az udvarias szavak azonban még nem jelentenek megbocsátást. En sohasem bocsátottam meg feleségemnek. A helyzetadta kény-

szérből, udvarjasságból cselekedtem így de sohasem feledtem a múltat és ma is méltatlannak tartom feleségemet a tartásdíjra.

Végső fokon a Kúria elé került az ügy. A legfelsőbb bíróság az asszony kéréseit elutasította. A jogerős ítélet indoklása rendkívül figyelemre méltó.

— A külsőségek — szól az indoklás — sohasem jelentik a megbocsátást. A virág, a kézcsoók, a gyöngéd szavak csak egy férfi jólneveltségét, udvarjasságát, jómodorát bizonyítják. A megbocsátás ténye abban csúcsosod-

dott volna ki, ha a nyári évad befejezése után a férj visszatér a családjához, azaz feleségéhez, azt azonban nem tette. A Kúria megítélése szerint a férj helyzetadta kényszer hatása alatt valóban mutatta egyes jelét annak, hogy közeledni kíván feleségéhez, arra azonban nincs adat, hogy ezen túlment volna s igyekezett volna az életközösséget helyreállítani. Mérlegelte a bíróság az alperes lelki beállítottságát s arra a meggyőződésre jutott, hogy lelkiében gazdag férfi nem cselekedhetett másként. Cselekedetei azonban — fejezte be indoklását a Kúria — nem a megbocsátás tényéből fakadtak, a megbocsátás nem is következett be s ezért az asszony keresetét érdemtelensége miatt el kellett utasítani.

Hírek a szomszédból

Szovjet újítás a fakitermelésben

A Szovjetunióban a fa- és papír- ipar konstruktóri hivatalában nagy munka folyik az új gépek és mechanizmusok létesítése terén. A háború utáni években bocsátották ki a »VAKOPP« márkájú villanyfűrészek első szeriáját. Ez a villanyfűrész a külföldi konstrukciójú fűrészektől abban különbözik, hogy jelentős mértékben könnyebb, termelékenyebb és kényelmesebben alkalmazható a munkában. Most a konstruktőrök a villanyfűrészek újabb két típusát szerkesztették meg. Mindegyik súlya 8 kg két-

szer kevesebb, mint az előző típusú villanyfűrészek. Az új fűrészek könnyebb és magasabb frekvenciájú villanymotorokkal vannak felszerelve. Nagyobb a termelékenységük és egy munkás által is kezelhetők. A kipróbálások bebizonyították a villanyfűrészek magas minőségét. A közeljövőben az Izsevszkij üzem megkezdi termelésüket. A gépesített fűrésztelepek szolgálatára eddig gördülő villanytelepeket készítettek, amelyek benzínmotorokkal dolgoztak.

A lelt falvak sportélete

Szovjet-Lettországban nagy arányokat öltött az ifjúság sportmozgalma. 350 kolhozban sportegyesületek alakultak, összesen 20 ezer taggal. Számos faluban sporttelepet labdarugópályát és tornatermet építenek. A falusi röplabda és kosárlabda versenyeket most tartják. Megkezdődtek a fa-

lusi csapatok labdarugómérkőzése is, a kolhozok kupájáért. A kupamérkőzések összel nagyszabású spartakiáddal zárulnak. A nép testnevelési ügyének további fejlesztése érdekében most Varba (kalász) néven önkéntes sportegyesületet szerveznek.

Az a régi jó világ...

Írta: Móricz Zsigmond

hogy milyennek kell lennie.

1867-től kezdve béke van az egész világon, s ha nincs, az csak szinesíti egy kicsit az életet. Magyarországon semmi baj sincs... Volt egy kis orosz-török háború, volt egy kis boszniai okkupáció, ez nem számít, bandaszóval folyt. Itthon jött a télre a tavasz, a parasztek, mint a méhek, kirajzoltak a mezőre s dolgoztak becsülettel s mikor ősszel behordták a termést megint leleheték a fejüket a gubára s átaludhatták a telet, mint a medve. Nem szólított hozzájuk senki a kerek ég alatt s ha jól viselték magukat s ők sem szólítottak senkire és nem avatkoztak semmibe, csak nekik volt jó, mindig a legjobb, ha a csendörök ingyen kapják a kenyeret s nem kell megköszönniük érte...

Mijnél többet olvasom ezeket a régi újságokat, annál jobban meg-meg ráz a hideg. A miniszterek milyen kedélyesen tudnak csevegni a tárcájuk vitájánál s milyen mindig nekik van igazuk... A kultusztárca vitája mai szemmel nézve valóságilag megrendítő. Technikai kérdéseket vitatnak meg és soha fel nem vetődik olyan szempont, aminek áldásos hatását a mai generációban kellene éreznünk. Ha olvasom a régi szónoklatokat, ott ásit rám a falusi iskola a mesterrel s pedig az asztalos mesterrel az élén, aki a csécsi iskolában ellátta 30 éven át a népet tudománnyal.

Igen, ez egy Eldorádó volt, ez a

Tisza Kálmán Magyarországa. Itt nem volt soha semmi baj. Itt soha nem volt semmi lázadás, nem volt egy hangos szó, itt az embereken behajtották az adót s elárverezték a földeket. Itt az örökségek lassacskán porladoztak s nadrágszj-szeletekre hasagatták fel őket, s a nagybirtokosoknak soha e világon olyan jó dolguk nem volt. Mikor a király 1885 január 7-én udvari bálon jelent meg feleségével, fiával és lányával, gróf Andrássy Manó akkora bált rendezett, hogy az egész ország beszélt róla. A hitaital olvasották a grófok hosszú névsorát s hogy az estély 9 órakor vette kezdetét s fél tízkor már teljes volt a meghívottak létszáma. A palota elsőemeleti nagy kék terme táncsteremé volt átalakítva s Berkes zenéje mellett 30-40 pár táncolt az exotikus növényekkel gazdagon díszített szalombán. A vacsorára a gróf nagy kaptárában gyűltek össze, mely a második emelet hátsó részét foglalja el...

Nekem erre eszembe jut, hogy nem mindenkinek ment ilyen jól ebben az országban. Nekünk mindenesetre ez a kor volt Magyarország történelmében a legrosszabb korszak. A vezető urak társadalom elszakadt a nemzeti céloktól és eszméktől, s minden magasabb morális, etikai s ideális vágy nélkül élte pompázó életét.

Bekijátni az 1885-ös parlamentbe! Urak gondolkozatok! nem tárt örökké ez a mai világ, építsétek a jövőt, ment-

sétek meg a magyart! Adjatok iskolát ennek a népnek, tanítsátok meg gazdálkodni. Az Istenért, adjatok szabadságot neki a gondolkodásra... Ti ezt a magyar népet nomádnak hagyjátok és belekényszerítitek a magánosságba és a tunya hallgatásba! Nem lesz ez mindig így az Istenért, tanítsátok meg arra, hogy magyarok, s hogy mit jelent az. Tisza Kálmán, azért állítottátok arra a helyre, hogy megnyisd a holnapot, ez előtt a szegény magyar népet előtt. Jókai Mór, ne ülj össze olyan boldogan Rudolf trónörökösrel, ne írj vele könyveket, vagy ha igen, vásárolj a népnek valami kis szabadságot, valami kis igazságra, és tudományra... De Tisza Kálmán ragyogó fényben él és fenntart egy ragyogó fényben élő uri világot s ezt másképpen nem teheti, csak ha arra szoktatja a millió koldusokat, hogy békésen hallgassanak.

Itt moccanásra semmi lehetőség nem volt. No igen, mindenkinek joga volt enni inni, ha volt mit; dalolni is, ha kedve volt rá s tudott, s a feleségével is veszekedhetett, aki olyan természetű volt — de politikai vagy szociális megmoccanás, de egyetlen lépés sem történhetett, ami a rendőrségre tartozik.

A mai magyar ember valahogy úgy néz vissza erre a korra, mintha az egész idő alatt kényszerképzetek alatt állott volna megdermedve a helyén minden élőlény. Egy »tökéletes« kormányrendszer s »tökéletes« társadalmi berendezés... A legszebben felépült gúla a csúcsoson a királlyal, akinél hatalom adatott élők és gondolkodások felett s ezt a hatalmat a népek maguk szolgáltatják a pénz és vérérdő formájában. (1939)

...Ugyan mi is történt az alatt, míg én a kis magyar falvak porában nyeltem a gyermekkor édes emlékeit. Felhozattam a szerkesztő-ég pincéjéből az 1885. és 1886. évi Pesti Naplót. A lap még nagyalakú volt s ahogy kinyitlom, már süvölt belőle a csontvázak hideg lehellete. Hetek óta szakadatlanul olvasom s borzongva, az országgyűlési tudósításokat miniszterelnök Tisza Kálmán. Akkor már tíz éve...

Két heti olvasás után szédülve és fáradtan nézek fel; ebben a magas nyilvános életemben, amelyet egy fővárosi napilap jelent, semmi de semmi sincs ami az én világra, a falusi életre vonatkoznék. Ha a tenger mélyén élő állat- és növényvilágot fölemelnék a tenger felszínére, — el kellene pusztulnia ebben a gyilkos napfényvel telelt légkörben. Ugyenigy semmi kapcsolat a mélyfalusi élet s a magas politika között. Más csillag, más élet, más dimenziók. Kétségbeesítő az a teljes hatalom, amely ennek a miniszterelnöknek rendelkezésére állt. Ebben az országban jóormán semmi sem mozdul meg, amit ő nem engedélyez. Ő pedig mindent enged, csak egyet nem: politizálni nem szabad...

Szabad fehér asztal mellett eldiskurálni, szabad honfiút kisírn, szabad megkönyebbülni némj káromkodásban; de nem szabad szociális, vagy nemzetiségi jelszót kiejteni, nem szabad kellené tul kiabálni. A falu maradjon csendben s dolgozzon hűségesen. Mi dolog volna az, hogy még a paraszt is politizáljon. A munkás dolgozzék s hallgasson. A jó becsületes magyar népet Blaha Lujza képviseli s a falu tanulja meg a nemzet csalogányától,

HIREK

Június
26
vasárnap

Kai János és Pál
Proi János és Pál
A Nap kel 4:47
Nyugszik 20:45 órákor

Várható idő: Mérsékelt szél, felhőátvonulások, néhány helyen főleg a délutáni órákban záporosod, zivatar. A hőmérséklet fokozatosan emelkedik.

Ügyeletes gyógyszerárak: június 25—30 ig ille—Szentessy.

Országos vásárok: Mindszent június 26, Kistelek július 1—2, Alpár július 9.

— **Templombeszú a kapucinus atyáknál.** Ma Jézus szive vasárnapján van a kapucinus atyák templomának búcsúünnep. Ez alkalommal délután 10 órákor ünnepélyes főpapi szentmisét Vedres Béla pápai prelátus celebrálja s mise közben P. Haász Brokárd kármelita prior mond szentbeszédet. Délután 7—8 ig községi szentségimádási óra lesz és utána litánia.

— **Ma nyitvalévő dohányárudák.** Iván Imréné Kossuth u 6, Kotymán Sándor Kossuth u 32, Gyurics Lászlóné közpórház, Lakos Sándor Dózsa Gy. u 28, Prok Dánielné Horváth Gyula u 9, Répási József Dózsa Gy u 87.

— **Hirdetés.** Felhívom az összes üzemek és raktárak felelős vezetőit, hogy éjjeli óreiket 1949 június 30-ig a DÉFOSZ titkárságon föltétlen jelentessék.

— **A nagysikerűnek ígérkező gyermek-matiné jegyeit** ma reggel 9 órától árusítja a színház pénztára.

Anyakönyvi hírek

Június 17-től 24-ig

Születés: Péter Sándor, Péter Pál, Mészáros Erzsébet, Nagy Zsuzsanna, Lakos István, Kállai János, Sólyom Gyöngyi, Kádár Ignác, Bereznai Pál, Józsa Erzsébet, Kurucz Klára, Törőcsik Imre, Horváth László, Insperger Ildikó, Lajos Katalin, Józsa Erzsébet, Kornó Katalin, Gréci Sándor, Pintér Kálmán, Németh Mihály, Gerzén József, Pádár Zoltán, Kovács Ferenc.

Házasság: Bozó Balázs Székely Erzsébettel, György Pál Sebők Annával, Téli János Kejtár Lidiával, Farmasi Antal Szepesi Emiliával, Petykó Károly Téli Jusztinával.

Elhaltak: Karácsony Józsefné Petrecz Eszter 28 éves, Czákó Józsefné Vass Zsuzsanna 63 éves, Mucsi István 44 éves, Végső Jánosné Garai Szabó Juliánna 38 éves, Pitrik Lászlóné Herczeg Katalin 31 éves, Traj László 73 éves, Rózsa Ferenc Géza 48 éves, özv. Böjtő Jánosné Gyarmati Anna 60 éves, Bereznai Pál 1 napos, Mészáros Juliánna 22 éves, Menyhárt Márton 33 éves.

Kivonatos versenytárgyalási hirdetés

Szentes város a Széchenyi liget kapuzatának újraépítésére 1949. évi július hó 2-án 11 órákor nyilvános versenytárgyalást tart. Az ajánlatokat d. e. 10 óráig a polgármesteri iktatóhivatalba kell benyújtani.

Az ajánlati úrlapok a városi mérnöki hivatalban szerezhetők be díjtalanul. Bánatpénzt letenni nem kell. Jótállás 1 év. Indokolt esetben előleg adható.

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

MINIWER FRIZURÁK és HAJKIMÉLŐ „DAUER” GALLASZNÁL, Kossuth u 18. Szép munka felelősséggel. 175

RETIKÜLÖKET, pézsiárcák, akatás kákat legjobb kivitelben Kovács b. rönös készít, alakítás, javítás, Törő Kálmán u 17.

KERÉKPÁR, rádió, varrógépjavitás, zsirbarakás, zománcozás, kerékpárok hegesztése, Tekulics, Marx tér.

HÁZRÉSZ olesón eladó, Szürszabó utca 8. 1118

KOSZTOT, kvártélyt adok, Korsósor 12, özv. Sarkadi F. Imréné. 1193

RAKODÓ kaptárok és építmények eladók Sáfrán M. u 95 sz. 1190

ADÓZOTT tűzkö osonagonként (5 db) 220 forint, állandóan kapható, Gránicz trafik. 1192

JÓÁLLAPOTBAN lévő Melihard aratógép eladó Fábriánban, Holub malom mellett Szegi tanya. 1194

TENGERIDARA minden mennyiségben kapható, Krausz féle malom. 1195

NAGYTÖKÉN, jámborhalmi megálló mellett 2 hold föld eladó, ért. Nyiri u 3. sz. 1200

HASZNÁLT ablakok, ajtók eladók Nagyörvény u 59. 1197

HARMADIK éves üszborju felső csordai járással eladó, Lázár Vilmos utca 17. ny. 1216

KUN-FATELEPEN

tűzifa, szén, mész, faszén stb. állandóan raktáron. Kossuth-u. 33.

DEÁK F. u 15 sz. ház és egy fűkerékpár eladó. 1214

SZÉNA, ablakok, ajtók, kályha, mázsa, hordó eladók, Sima F. u 11. 1218

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnal kiadó, Bálint u 19. (volt Kisgörgös u) 1211

SZAPPANNAK való zsiradékját ki főzőm Szilágyiné, Bálint u 19. (volt Kisgörgös u) 1212

2 házföld hereföld második kaszálásra kiadó, Booskay u 10. 1210

SzLGÓTARJÁNI zománcozott asztalúzhely 450 forint, fizetési könyvnyitással kerékpár vásárolható Bori. nál. 1188

ELADÓ cipész barkarosgép, könnyű kocsis, egy póniló, négy pár strasser galamb Gyarmatinál, Kiséri patika mellett. 1208

100 as DKV, 175-ös Villiersz hiányos eladó Temető u 10, Tanyáról hazajárónak istálló kiadó. 1207

RÁKÓCZI F. u 143 számú ház eladó, ért. ugyanott. 1205

KÖZELI hereföld kaszálásra kiadó, Szondi u 6. 1205

TRÁGYÁT, hereszénát keresek megvételre, 400 kéve kurcainád eladó Kálvin tér, Szwarczer szabóműhely. 1215

FINOM férföltöny, átmeneti kabát, egyes butorok, 10 q széna eladó, Szt. Anna u 12. 1218

SZÉP fekete férföltöny eladó Zrinyi u 17. 1204

JÓZSEF ATTILA

SZABADSÁG

MOZGÓSZÍNHÁZAK

29/a sz. film

Június 9-től június 30-ig

Június 25—27-ig vasárnap, hétfő
Stefan Zweig világirod. regénye

Nyugtalan szív

Előadások hétköznap 7 és 9 órákor
vasár- és ünnepnap: 5, 7 és 9 órákor

WAFFENRAD kerékpár, ötszáz mázsa, varrógép eladó Dózsa György utca 60. 1188

OLCSÓN eladok használt kerékpárokat, kerékpárvezetők, alkatrészeket és új gumikat Szigetvári, Krausz malom mellett. 1203

EGY szorgalmas pásztorfiút felvennék, ért. Lenin ut 28 sz. 1202

ALSÓRÉTEN a berki dűlőben 1800 n-öl föld a Sulymostó parton eladó, ujkori fizetésre is, ért. Alkotmány utca 20. 1201

HASZNÁLT varrógépet, kerékpárt, írógépet, mázsát, kályhát, tűzhelyet állandóan vásárol Bori. 1188

ELADÓ női kerékpár, viztartályok, igáskocsi 200 forint, motorcsapágy-fém, vaskerékek Kisér u 36. 1199

EGY mosó és takarítónőt keresek, Ruzs M. u 7 sz. 1198

Elsőrendű tűzifa, szén, kapható kokszbrikett
Kapitány fatelepen Teleki P. u 27

SZABÓMŰHELYNEK bármilyen helyiséget vagy üzletet keresek a központban, cím a kiadóban. 1200

PETŐFI u 13 sz. ház eladó, ért. dr Purjesz János ügyvédnél. 1217

BOOSKAY u tizenkilences ház sürgősen minden elfogadható árért eladó. 1216

KIS stráfkocsi, kizikocsik, saroglyás talicskák eladók, Vecseri u 10. 1209

ÜRGESOR 23 sz. ház eladó, ért. ugyanott. 1221

15—20 q teherbírásu stráfkocsit megvételre keresek Marx tér 20. 1220

BUTOROZOTT szoba kiadó József A. u 5, ért. ma délelőtt 12 ig.

TÁSKAIRÓGÉPET jóállapotban megvételre keresek, cím a kiadóban. 1165

MINDENFÉLE tollat veszek, hívásra házhoz megyek Szabó, Klauzál u 1 szám. 1219

MOBILIA

GŐZMALOM

az új gazdasági évben elismert, kitűnő lisztminőségeivel, azonnali gyors kiszolgálásával áll a t. örömtető közönség rendelkezésére.

Kunszentmártoni apróhirdetések

SZAPPANFŐZŐ üzembem a főzést hétfőn, kedden végzem 280 forintos kg kenti áron, özv. Molnár Gáspárné

IZLÉSES kis családiához 400 n-öles portával eladó, Ujtelep 64 sz.

ASZTALOK, székek, ruhaszekrény, boroshordók eladók Komiszár Mihály koresmárosnál.

Akác tűzifa minden mennyiségben kapható Gyuricza fatelepen

Elsikkasztotta a biztosítási díjakat

Nagy József Csongrád, Szép-u 15 sz. lakos 1947-ben a Fonciere Általános Biztosító Társaság csongrádi ügynöke volt. Ilyen minőségében a felektől felvett biztosítási díjakból 1716 forint 86 fillért elsikkasztott. A járásbíróság a sikkasztás miatt szerdán 3 hónapi fogházra és 3 évi hivatal- és politikai jogvesztésre ítélte Nagy Józsefet.

Rádióműsor

Vasárnap, június 26

KOSSUTH RÁDIO

7.00: Reggeli zene. 8.20: Szív küldi szívnek szívesen. 9.00: Hanglemezek. 9.30: Református vallásos félóra a stúdióból. 10.00: Unitárius istentisztelet. 11.00: Szlav induló. 12.15: Vidám muzsika. 13.00: Táncczene. 14.15: Hanglemezek. 15.00: Magyar nóták. 16.30: Román népi táncok. 17.10: Táncczene. 18.15: Szalonzene. 18.30: Falurádió. 19.30: Hangszerszólók. 20.50: Bolond Istók. 22.15: Hanglépek a vasárnap sportjáról. 22.30: Totóhírek.

PETŐFI RÁDIO

8.40: Szókeoztató zene. 9.00: Fejtörő réta Zenopotámiában. 10.15: Zenekari művek. 11.30: Orosz filmdalok. 12.00: Térczene. 13.00: A néphadsereg híradója. 13.20: Szív küldi szívnek szívesen. 14.00: Szalonzene. 15.20: Lukács Pál mélyhegedűn játszik. 16.00: Rádiót a dolgozóknak. 17.00: Magyar Parrasszus. 17.40: Komoly zene — vidám zene. 18.30: Aranyvirág. 20.00: Zenekari művek. 20.30: Vasárnap esti szerenád.

Hétfő, június 27

KOSSUTH RÁDIO

7.30: Szókeoztató zene. 7.45: Rádió a futószalagon. 8.00: Magyar nóták. 11.30: Zeneművek. 12.15: Szalonzene. 13.00: Kamarazene. 14.15: Harmonika együttes. 15.00: A rádió asszonyrovata. 15.30: Fehér Sándor hegedű. 16.00: Rádióiskola. 17.20: Kamarazene. 18.15: Dalolj velünk. 18.30: Razzia. 19.00: Szív küldi szívnek szívesen. 20.50: Magyar muzsika. 22.20: A Melódia együttes játszik. 23.00: A Rádiózenekar játszik.

PETŐFI RÁDIO

7.20: Mjt főzzünk? 7.30: Könnyű dallamok. 8.10: Heti zenés kalendárium. 9.00: Zenekari művek. 10.15: Környei Lajos énekel. 14.30: Élő antológia. 15.00: Fellner Ferenc énekel. 16.00: Rádiót a dolgozóknak. 16.15: Sanszónok. 17.00: Táncczene. 18.00: A Rádió esti iskolája. 19.00: Professzor úr téved. 20.20: Hangos Ujság. 21.05: Szív küldi szívnek szívesen. 22.05: Cigányzene. 23.00: Műsorzárás.

Ellopták a részeg kerékpárját és pénzét

Szabó István csongrádi földműves a napokban a városban járt kerékpáron. Itt alaposan felöntött a garatra, majd kifélt menet a tanyájára, belefordult az útmenti árokba. Elaludt és mire felébredt ismeretlen tettes ellopta a kerékpárját és 96 forint készpénzt. A rendőrség a tolvaj kézrekerítésére megindította a nyomozást.

SZENTESI UJSÁG

A Független Kisgazdapárt napilapja
Megjelenik hétfő kivételével mindennap

Felelős szerkesztő:

SZENEI FERENC

Felelős kiadó:

DR. BAKÓCZAY ÁKOS

Szerkesztőség: Kossuth-tér 5. Tel: 309

Kiadóhivatal: Kossuth-tér 4. Tel: 44

Nyomda: Kossuth-tér 5. Tel: 309 sz.

Nyomatott a Szentesi Ujság-nyomdában

Felelős vezető: INZÁM JÓZSEF

KÖRÖSVIDÉK

Fontos mezőgazdasági rendeletek
mai számunkban

Traktortulajdonosok figyelmébe!

A község előljárósága felhívja az erógép (traktor és egyéb hajtógép) tulajdonosokat, hogy a megíró tároló edényeket legkésőbb július 1-ig töltsék fel üzemanyaggal.

Üzemanyag-beszerzéshez a helyi hitelvéleményező bizottság véleménye alapján, az Országos Szövetkezeti Hitelintézet helyi fiókjánál 500 forint üzemanyagvásárlási hitel igényelhető.

Közszemlére tették a gazdalajstromot

Az 1949/50 évi állami terménybegyűjtés szabályozásáról szóló rendelet értelmében június 20-ig minden gazdának jelenítenie kellett a községi előljáró ágnál azokat a változásokat amelyek a múltévi gazdalajstrom adataitól eltértek. Az új gazdalajstromot szombaton készítette el Kunszentmárton előljárósága. Ezzel egyidejűleg megkezdődött a lajstrom közszemlére tétele. Felhívjuk a gazdák figyelmét, hogy saját érdekében haladéknélkül tekintse meg mindenki, mert a lajstrom három napig van közszemlén. A kifüggesztés három napja alatt a gazdalajstrom esetleges téves adatai ellen felszólalhatnak az előljáróságon akár előszóval, akár írásban.

Jelenteni kell az olasz sáska kártételét

Az előljáróság felhívja a lakosság figyelmét, hogyha valahol olasz sáska megjelenését észlel, akkor azt azonnal jelentse a község házában. Az olasz sáska apró, fekete szárnyas tücsökhöz hasonló rovar és a zöld növényzetben, különösen a lucernaveledekben tesz nagy kárt. Tudni kell az olasz sáskától még azt is, hogy fúrja mozgású és permelezéssel vagy porozással nem lehet ellene védekezni, mert az ily módon fertőztetett területről arább vonul. Egyetlen sikeres védekezési mód a terelés. A fertőzött területekre ki kell tenni egy villányi, petróleummal leöntött szalmát. Erre aztán szépen rá lehet hajtani a csapatban szökdecselő olasz sáskát. Ha a szalmát meggyújtjuk akkor a ráhajtott kártevők is pillanatok alatt elpusztulnak.

Pontosan teljesíteni kell a tejbeszolgáltatást

Kunszentmárton közellátási hivata felhívja a tehen tartó gazdák figyelmét, hogy tejbeszolgáltatási kötelezettségüket minden hónapban pontosan teljesítsék. Aki ennek a beszolgáltatási kötelezettségnek nem tesz eleget, az ellen megteszik az ügyészségen a jelentést. Ismételt felhívja a közellátási iroda a tehen tartó gazdák figyelmét arra is, hogy jelentésük saját érdekében, ha tehenük elapasztott, vagy betegség miatt nem fejje ő.

Jó butor, olcsó ár **Szeberényi**
asztalosnál
Kunszentmárton
Piac-tér Kossuth Laj s-u 867 sz.

Huszonnégy óra alatt két súlyos baleset történt a Körös-szálló mellett

Huszonnégy óra leforgása alatt két súlyos baleset történt Kunszentmártonban, szinte ugyanazon a helyen. Lapunkban már beszámoltunk arról, hogy pénteken délután három óra tájon a főúton megjelent egy ló, amelyen Czákó János 20 éves, Oncsa-telep 14 szám alatti fiatalember ült. A vágta ló a Körös-szálló előtt, a hidfeljáró mellett a kövezeten megcsuszott és elesett, magával rántva Czákó Jánost, akinek lába az esés következtében eltört. A mentők szállították a szentesi kórházba. Ró egy nappal, újabb baleset történt a hidfeljárónál. Szeptember

István kunszentmártoni kereskedő Budapesti élő leányának atarata a butort szállítani stráfkocsival. A túlterheit kocsi tetőjén ült a kereskedő felesége, Szeptember Istvánné is.

A lovak valószínűleg a kocsi zajától megijedve a szálló közelében hirtelen megrántották a kocsit, mire a butorok meglazultak, majd lezuhantak az uttestre. Leesett a kocsiról Szeptember Istvánné is. A szerencsétlen asszony lábtörést és súlyos belső sérüléseket szenvedett, a butorok pedig összevissza törték. Szeptember Istvánnét a mentők szállították a szentesi kórházba.

Modern szociális otthont kap a járás

A Tiszai-Alsójárás szociális titkára közölte lapunk munkatársával, hogy rövidesen megkezdik Tiszaugon a járási szociális otthon építését. Az új szociális otthon a Radványi kastélyban nyer majd elhelyezést. A háromméteres vkeretében a kastélyt átalakítják a követelményeknek megfelelően és mo-

dern fürdővel, háótermekkel, nappali szobával, betegszobával látják el. A szociális otthon a járás szegényeit fogadja be és ötven személy befogadására épül. Ertesülésünk szerint Kunszentmártonról és Tiszaföldvárról is több menházi ápolott helyeznek el a járás szeretetházában.

Négy cséplőgépet

vettek térítés nélkül igénybe Kunszentmártonban

A földművelésügyi miniszter rendelete alapján alakult szakbizottság felülvizsgálta Szolnok megyében is a traktorokat és cséplőgépeket. A felülvizsgálat alkalmával több gépet alkalmatlannak találtak a cséplés munkálatait elvégzésére, több géptulajdonosnál pedig súlyos mulasztásokat tapasztaltak.

A megye alispánja éppenezért Fazekas Imre, Szabó András, Szántó István és M. Kovács István erógépeit

és cséplőt igénybevette. A négy géptulajdonos a határidőig nem hozta üzemképes állapotba cséplőgépeit ezzel mintegy szabotálva a mezőgazdasági munkálatait.

Több cséplőgép kijárási alá került, mert azok a kijárási után sem feleltek meg az előírt üzemképességnek. A zavartalan cséplés érdekében gondoskodás történt a megfelelő számú cséplőgépek állnak rendelkezésre Kunszentmárton községben.

Világítsák ki a kunszentmártoni közúti hidat!

A kunszentmártoni hidvám megszűntetésével egyidejűleg megszüntették a hid esti kivívási ásat.

A hidat sürgősen be kell kapcsolni a közbiztonságba, mielőtt még valamilyen baleset történne rajta.

Puskin-ünnepségek a községben

A kunszentmártoni Magyar-Szovjet Társaság a Kiskereskedők Egyesületével karöltve június 21-én jól sikerült estét rendezett. A mindvégig nívós műsor keretében Szabó László rendőrfőhadnagy Puskin irodalmi és emberi érdemeit méltatja, majd Krausz György

tartott értékes beszédet Puskinról. Vincze János rendőrhadnagy hatásos szavalattal, Balla Mária orosz dallal, Tóth Ági orosz népdallal, Benkő Marika és Lazi Evike szavalattal működtek közre. Az ünnepség Papp Károly zárószavával ért véget.

Felelős gépvezetők és géptulajdonosok esküje

A Tiszai-Alsójárás főjegyzője rendelkezése folytán a község előljárósága felhívja a cséplésben résztvevő gépek tulajdonosait, hogy amennyiben a gép felelős vezetője az előírt esküt (fogadalmat) nem tette volna még le,

akkor okvetlen tegyék azt le holnap, hétfőn délelőtti 9 órakor Tiszaföldváron a község háza tanácstermében. Ez a rendelkezés vonatkozik a Tiszai-Alsójárás területén lévő összes cséplőgépek tulajdonosaira és felelős vezetőire

Honvédségi lóvásár a községben

Kunszentmárton előljárósága közli a gazdatársadalommal, hogy a Központi Honvéd Lóvásárló Bizottság június 28-án, kedden a községbe érkezik és délután 4 órai kezdettel a vásártéren lóvásárt tart. A bizottság 4-8 éves meglevő herélt lovakat fog vásárolni.

Az előljáróság felhívja a gazdák figyelmét, hogy akinek eladó lova van, az szabályszerű járlatlevéllel ellátva, vezesse fel jószágját a vásárra.

Kunszentmártoni anyakönyvi hírek

június 18-tól június 24-ig
Születtek: Dékány László, Holspáh Mihály.

Házasságkötés: nem történt.
Halalozás: nem történt.

A bércséplesi százalék

A Gazdasági Főtanács rendelete alapján a búza, rozs, kétszeres, árpa, zab és köles bércsépülésének elvégzéséért követhető cséplési rész a magánjáró gépeknél, ha az üzemanyagot a cséplőtő gazda adja, 3,6 százalék, ha pedig a cséplőgéptulajdonos adja, 4 százalék. A nem magánjáró gépeknél az első esetben 3,5 százalék, a második esetben, ha vontatásról a cséplő elő gondoskodik, 4,1 százalék, ellenkező esetben 4,6 százalék.

Kunszentmártoni sport

Budapesti MÉMOSZ—KMTE 4:3
NB II es kézilabda

Lelkes és mindvégig élvezetes küzdelemben a MÉMOSZ csapata győzött. A helyi együttes az első félidőben vezetett ugyan, de a technikásabb fővárosi csapat azután kiegyenlített és a győztes gólt is bedobta. Ha nem kapufára céloztak volna csatáraink több esetben is, akkor megnyerhetők volna a mérkőzést némj szerencsével.

Ma, vasárnap a törökszentmiklósi MTE kézilabdacsapata jön hozzánk. Ez lesz a bajnoki évad utolsó mérkőzése. Ismerve a törökszentmiklósi csapatot, igen erős küzdelemre van most is kilátás. A mérkőzés délután fél 5 órakor kezdődik. A kézilabdameccs után a Jászárokszállás MTE 1. osztályú csapatával játszik a KMTE bajnoki labdarúgó-mérkőzést. Jászárokszállás csapata eddig minden mérkőzését megnyerte. A múlt vasárnap saját otthonában 1:0-ra verte a szolnoki MTE-t.

A bajnoki meccseket megelőzően, délután 3 órai kezdettel a Gépállomás futbalcsapata játszik előmérkőzést a helybeli Szövetkezetek együttesével.

HIREK

Kormányrendelet értelmében a közmunkaváltások fizetésének elmulasztása miatt folytatott kihágási ügyeket meg kell szüntetni. A mulasztók büntetésétől el kell tekinteni.

— *Iparosok figyelmébe.* A KIOSZ vezetősége felkéri tagjait, hogy június 27-én, hétfőn este 8 órakor jelenjenek meg igen fontos ügyben a kunszentmártoni szervezet helyiségében.